

Много други селища според местните предания се образуват по този начин с имената си, използвани до преименуването им.

Има селища, за които се знае, какъвто е случаят със с. *Гавраилово*, че са се образували край манастир.

Родово предание обяснява заправянето на село *Малко Чочовени*: „Моят дядо бил от Гавраилово. Дялал воденичен камък с тесла, минали булки, загледал са и си ударил пръста, хвърлил теслата и рекъл: „Напускам селото” и дошъл тук и са пазари с манафина за 104 гроша за място, дал му капаро, ама турците го изгонват и накарали манафина да му върне парити. И той станал и казал, имал мустачки: „На тез мустацци лайна натривам, ако туй село не го направя българско” – и дошъл на тоз двор и почнал да прави селото. Селото се казвало някога *Чучорово*, защото имало 12 чучура (чешми).”¹⁰ И началото на с. *Селиминово* се обяснява с родово предание: „Дядо Иван (Караиван) идва от Бяла и са заселва тук, защото убива един турчин и затуй бяга.”¹¹

Този тип предания са често явление при мотивацията на топоними за места за образуване на селища. Почти винаги са свързани с конкретна случка, която мотивира избора на място за селище.

Интерес представляват в този смисъл преданията, разказващи за причините за преместване на селището от едно място на друго, като старото място се запазва с наименованието си в топонимичната система.

Край село Градско има местност *Юренджик дере*. Някога селото е било на това място. Но: „Идва някаква зараза в това село и хората направили някакъв плет около цялото село да спрат чумата. Ама не станало и затуй решили да са махнат, изгорили дрехите, запалили инвентара и за да не са виждат голите им тела, са обличат, кичат са с шума и идват тук. Било поляни и правят селото”.¹² Остава наименованието на местността *Юренджик дере* (*ören* – ‘съборен, сринат, срутен’ – за стена, развалина (Турско-български речник 1952: 428) и в конкретния случай – ‘съборен плет’), а на новото село – само *Юренджик*. Ясно е обяснена причината за преместването на селото, като е описана и извършената обредна практика за избягване на болестта. Такива защитни обредни практики са често явление в различни варианти в традиционната ни култура.

В Сливенската планина има два топонима, които се утвърждават след подобна ситуация.

Единият е *Карандила*. Според едно предание по време на „голямото чумаво” (1812 г.), част от населението на град Сливен е избягало от града и се е установило в местност, където е имало извор *Махмуд бунар* (Хитов 1973: 60). И никой от установилите се на това място не се разболял. Оттогава местността носи името *Карандил* (*Карандила*), което в буквален превод от турски означава ‘няма мор (няма чума)’ – (*kiran* ‘мор, чума’) и *degil* ‘отрицателна частица не, няма’ (Турско-български речник 1952: 299). Сега местността е известна като *Карандила*, а наименованието на извора *Махмуд бунар* е забравено. Възможно е някога да е съществувало вярване, че водата му е лечебна.